

Factsheet Brand ANF Lingen (Duitsland) 6 december 2018

BASISINFORMATIE INCIDENT			
Incident omschrijving	Brand in laboratorium nabij kerncentrale Lingen		
Plaats	Lingen, Duitsland	Datum	6-12-2018
Incidentnr.	Geen		

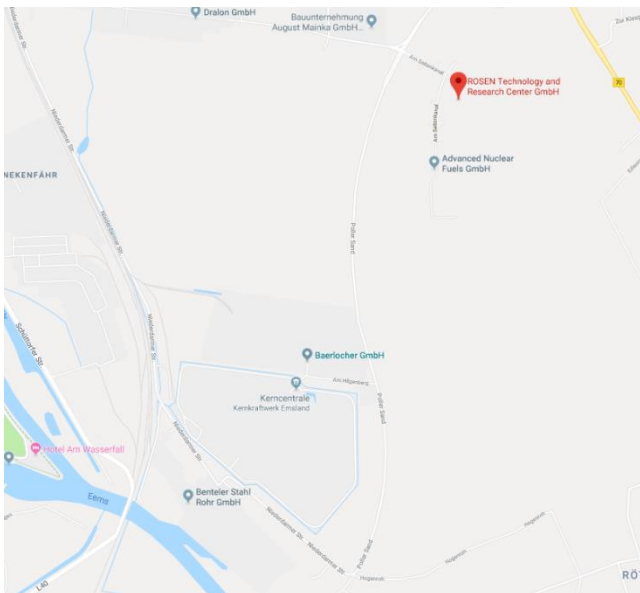
In de structuur van de crisisorganisatie staan slagvaardigheid, flexibiliteit en outputgerichtheid centraal. Daarom kijken we hoe deze drie elementen in het incident een rol hadden. Wat ging goed? Wat kan beter? Wat zijn je ervaringen? Welke dilemma's waren er?

Op 13 december heeft een gesprek met de kenniskring leren van incidenten plaatsgevonden met de operationeel leider en de algemeen commandant crisiscommunicatie. Naar aanleiding van dit gesprek is dit first impression report opgesteld.

Feitenoverzicht

Vanuit de Duitse autoriteiten is bevestigd dat op 6 december 2018 brand heeft gewoed in het laboratoriumgedeelte van de atomaire opwerking. Dit was buiten het gedeelte waar splijtstofstaven worden geproduceerd. Er was dus geen sprake van een brand in de kerncentrale. De brand bedreigde de kerncentrale ook niet. Om die reden was er geen noodzaak de Nederlandse burgers te informeren en hoefden veiligheidsprocedures niet in werking te worden gesteld.

De brand is 19.47 uur gemeld bij de Duitse meldkamer. Om 21.15 uur heeft de Duitse brandweer gemeld dat de brand bestreden was. Er is niemand gewond geraakt. Er is geen radioactiviteit gemeten. Oorzaak brand is nog onbekend.

Kaart 1: Kerncentrale Lingen en ANF

Hoe is Veiligheidsregio Twente betrokken bij het incident:

- 21.27 bericht RTV Oost: Brand bij kerncentrale Lingen: “Gevaar kan niet worden uitgesloten“
- 21.40 uur heeft wethouder van Dinkelland contact gezocht met de Operationeel Leider. Deze was nog niet op de hoogte.
- OL heeft direct contact opgenomen met onze meldkamer. De meldkamer had via het bericht van RTV-Oost gehoord over het incident en was het aan het uitzoeken.
- Duitse meldkamer heeft rond 21.45 uur aan onze meldkamer (op initiatief van onze meldkamer) gemeld dat het een kleine brand betrof in een gebouw bij de kerncentrale en dat deze onder controle was. Metingen werden verricht en er werd niets gemeten. Situatie was onder controle en er was geen gevaar voor de bevolking.
- Meldkamer Twente heeft 21.46 uur bericht van het NCC (Nationaal Crisis Centrum) ontvangen over het incident.
- OL heeft 21.50 uur de voorzitter VRT en wethouder Dinkelland geïnformeerd.
- Daarna hebben wij onderzocht of de procedures goed zijn verlopen. Dit was het geval en berichten van het NCC en de Duitse autoriteiten bevestigden dat.
- OL heeft 22.02 uur contact gehad met de Algemeen Commandant Communicatie om deze te informeren over mogelijke persvragen.
- ACC heeft 22.09 uur contact opgenomen met de Officier van Dienst Communicatie. Deze heeft enkele persvragen beantwoord. Ook woordvoering VRT heeft enkele persvragen beantwoord.
- Communicatie heeft zelf niet actief gecommuniceerd omdat er geen gevaar voor de volksgezondheid was.

In het rampbestrijdingsplan KKE Lingen planvorming mbt de kerncentrale Lingen is opgenomen dat bij een (dreigend) incident in de kerncentrale de meldkamer Twente in Nederland op de hoogte worden gesteld door de Duitse meldkamer. Het incident van 6 december betrof een brand in een gebouw op een afstand van ruim een kilometer van de centrale. Bij een bedrijf dat geen onderdeel uitmaakt van de kerncentrale.

In officiële zin zijn de procedures goed doorlopen.

De reden dat er niet is opgeschaald ligt in het feit dat we pas geïnformeerd zijn nadat de brand al uit was en het duidelijk was dat er geen gevaar was voor de volksgezondheid.

SLAGVAARDIG

Was er sprake van snelle besluitvorming en goede samenwerking tussen de verschillende kolommen?

Toelichting	Er is conform procedure opgetreden.

FLEXIBEL

Is de inzet afgestemd op het incident? Zaten de juiste mensen aan tafel?

Toelichting	Nvt

OUTPUTGERICHT

Zijn burgers snel en juist geïnformeerd?

Toelichting	Er is reactief opgetreden op het gebied van communicatie

MULTI THEMA'S

Welke van de onderstaande thema's zijn van toepassing?

- Alarmering / opschaling
- Gevaarzetting
- Taken en verantwoordelijkheden
- Informatievoorziening - intern
- Communicatie - extern
- Maatwerk
- Besluitvorming
- Samenwerking (partners)
- Nazorg
- Overig; Ontruimen slachtoffers

ACCENT INCIDENT KOLOM

Op welke kolom lag de nadruk?

- Bevolkingszorg
- Brandweer
- Communicatie
- Geneeskundig
- Informatiemanagement
- Politie

LEERTHEMA

Grensoverschrijdende samenwerking

De procedure over het informeren van de meldkamer bij incidenten is gevolgd door de Duitse meldkamer. Gezien de impact van het incident en met name de reacties op de sociale media is het aan te bevelen om ook bij incidenten in de nabijheid van de kerncentrale en/of bij bedrijven die zich bezig houden met radioactiviteit (in het grensgebied) de meldkamer te informeren. Hierover dienen afspraken te worden gemaakt met de Duitse collega's en dit verwerken in het RBP KKE Lingen en in de overige afspraken met Duitsland.

Actiehouder: brandweerofficier internationale samenwerking en beleidsadviseur samenwerking

LEERTHEMA

Twee lijnen van communicatie

Bij deze brand hebben twee communicatielijnen van de VRT gefunctioneerd.

1. Crisiscommunicatie. De kolom communicatie is ingezet geweest (ACC en de ovd-c) voor het communiceren over de brand. Dit is met name reactief geweest, omdat bij het eerste contact tussen de OL en de ACC de brand al geblust was en er verder geen gevaar voor de volksgezondheid betrof. De ovd-c heeft enkele persvragen beantwoord.
2. De reguliere (corporate) communicatie van de VRT. Ook die heeft persvragen beantwoord.

Deze twee lijnen hebben pas nadat de persvragen waren beantwoord, contact met elkaar gezocht. Het is aan te bevelen om dit onderscheid in communicatie gedurende een incident niet te maken.

In de kenniskring is de volgende vraag/scenario aan de orde geweest:

Stel dat 's avonds laat inderdaad nog een omgevingsbeeld zou zijn gemaakt. En dat hieruit een grote Twitteractiviteit zou zijn gebleken (onrust). De vraag is aan de orde hoe dan te handelen. Vanuit crisiscommunicatie-optiek zou dit wellicht niet hoeven: brand uit, geen gevaar, vragen media zijn beantwoord. De vragen die zich dan aandienen:

- Wil je überhaupt nog wel communiceren (wordt dit niet gezien als 'mosterd na de maaltijd')?
- Met welke boodschap ('we constateren op Twitter onrust over de brand in Lingen, Vrt monitort, geen gevaar (geweest) bijvoorbeeld)?
- Maar ook: wie communiceert: vanuit crisiscommunicatie of vanuit VRT/corporatie.
- En annex hieraan: met welk Twitteraccount (Brandweer of VRT)?

Actiehouder: Portefeuillehouder crisiscommunicatie en portefeuillehouder corporate communicatie

LEERTHEMA

Bewustwording impact high risk-objecten

Gezien de maatschappelijke onrust bij deze brand (berichtgeving sociale media) dienen we ons er van bewust te zijn dat er een 'gat' kan zitten tussen feiten en beleving (outputgericht denken en burger centraal stellen) en er wellicht eerder gekozen moet worden voor het opstellen van een omgevingsbeeld en op basis hiervan te kiezen voor actieve communicatie.

Dit geldt voor alle high risk objecten, waaronder nucleaire inrichtingen Urenco Groanau-Almelo, maar ook andere BRZO bedrijven. Hierbij kan worden overwogen om de prestatie-eis van het duiden binnen een uur ook hier te hanteren.

Actiehouder: vakgroep risicobeheersing en vakgroep OO&V

LEERTHEMA**Regie op 'nafase'**

Bij deze brand was er sprake van een bijzondere 'nafase'. In dit geval wordt bedoeld de overdracht aan de staande organisatie. Dit was bijzonder, omdat de staande organisatie de Veiligheidsregio Twente zelf was. Ook hier moet je een vorm van warme overdracht tussen de operationele crisisorganisatie en de staande organisatie organiseren. Dit om te voorkomen dat er na het incident verschillende lijnen gaan lopen.

Actiehouder: Vakgroep OO&V (werkgroep O&O)

ACTIES

Actie 1	Actualisatie RBP KKE Lingen (en overige afspraken met DLD)
	In de lopende actualisatie moet aandacht zijn voor: - Het informeren van de meldkamer bij incidenten in- en nabij de kerncentrale door de Duitse meldkamer (Landkreis Emsland)- De meldkamer informeert bij incidenten in of in de nabijheid van de kerncentrale altijd de operationeel leider- Communicatieparagraaf in RBP KKE Lingen aanpassen
Actiehouder	Jan de Vries / werkgroep O&O
Datum klaar	Vakgroep OO&V 5 maart
Actie 2	Onderzoeken omgevingsbeeld Duitsland
Actiehouder	Hans Kleintjes, Wim van der Loos en Jan de Vries
Datum klaar	December 2018
Actie 3	Duiden omgevingsbeelden
Actiehouder	Ymko Attema – kolom communicatie
	Verdiepen in duiden van volume en betekenis van de omgevingsbeelden (bv. Wat is veel etc).